

A karácsonyi királyi imaórák

AMIKOR A KIRÁLYI IMAÓRÁKAT IMÁDKOZZUK, NAGYON MÉLY TARTALMÚ ÉS SOKATMONDÓ SZERTARTÁST VÉGZÜNK. A BIZÁNCI CSÁSZÁR IS RÉSZT VETT RAJTA, INNEN KAPTA AZ ELNEVEZÉSÉT IS.

IVANCSÓ ISTVÁN

Bizánci szertartású egyházunkban az imaórák a pap zsolozsmájához tartoznak, gyökerei az ószövetségbe nyúlnak vissza. A keresztény egyház imádsággal szenteli meg a nap különböző szakait. Az apostolok átvették az ószövetségi hagyományt, majd később kialakult az imaórák mai rendszere: az első, a harmadik, a hatodik és a kilencedik imaóra. Ezeknek rendes végzési ideje 7, 9, 12 és 16 óra. Évente három alkalommal ünnepélyesen végezzük az imaórákat: karácsony és vízkereszt előestéjén, valamint nagypénteken.

A karácsonyi királyi imaórák is ünnepélyesebbek a szokásosnál. Részben nyitott királyi ajtók mellett végezzük. Ez jelzi, hogy Krisztusnak az égből a földre való érkezésével megnyílt az út az ember előtt is, hogy a földről eljuthasson az égbe. Az Evangéliumos könyvet kihelyezzük az ambónra, azt jelképezvén, hogy Krisztus minden ember előtt felragyog. A három zsolttár közül kettő mindig kifejezetten az ünnepnek szól. Az imaórák zsolttárai után ünnepi hangulatú tropárokat éneklünk, majd ószö-

vetségi (prófétai) olvasmány következik, s utána a beteljesedésről szóló apostoli és evangéliumi szakasz.

Az első imaórában a 44. (messiási) zsolttár emelkedik ki. Isten mindennekfölött kente fel a Megváltót, hogy uralma örökké megmaradjon. Az apostoli szakasz idézi a zsolttár gondolatait, s elmondja, hogy Isten a végső időkben is saját Fia által szólott hozzánk. Mikeás próféta szövege pedig megjövendöli a Megváltó születésének helyét.

A harmadik imaórában a 86. zsolttár arról szól, hogy Isten városa, Jeruzsálem, egykor minden nemzet számára a vallási egység központja lesz. Ennek beteljesedését mondja el az apostoli szakasz: a Jézus Krisztusban való hit által mindnyájan egyek vagyunk. Az ószövetségi olvasmány Báruk könyvéből való: Isten először a bölcsességét adta át az embereknek, aztán megjelent közöttük és velük társalkodott. A költői sztihirák szinte szó szerint ismételtetik ezt.

A hatodik imaóra zsolttárai is tartalmaznak jövendöléseket. A 71. zsolttárban egy nagy királyról van szó, akinek Isten átadja a kormányzás jogát. Ő ezt úgy fogja

gyakorolni, hogy az igazság kivirágzik, a szegények megszabadulnak a jogtalanságtól, és bőség lesz a földön. Ehhez kapcsolódik az apostoli szakasz az örökké megmaradó Istenről. A sztihirák tovább fejtegetik ezeket a gondolatokat. A 131. zsolttárban Isten Dávidnak tett esküjéről van szó. Ehhez az ószövetségi olvasmány (Izajás) fő gondolata társul: Isten maga ad Dávidnak jelet: a méhében fogadó és fiút szülő Szüzet. A gyermek neve Emmánuel, velünk az Isten.

A kilencedik imaórában a 109. zsolttár a Messiás-királyról szól, akinek Isten átad minden hatalmat, akit a hajnali csillag előtt szült, és aki Melkizedek rendje szerinti főpap. Izajás jövendölése veszi fel újra a gondolatot: megszületett a Szűztől a csodálatos Gyermeke, akinek a vállán ott van a fejedelemség. Ő az erős, az Isten, aki Dávid trónján ül. A 110. zsolttár Isten nagy tetteiről szól. A legfontosabb: „Váltságot küld az Úr az ő népének.” Az apostoli szakasz a Megváltó emberi természetéről szóló tanítást hangsúlyozza. A sztihirák közül különösen az utolsó beszél erről.

Mind a négy imaórához tartozik evangéliumi szakasz, természetesen ezek a Megváltó születése körüli eseményekről szólnak. Az elsőben még csak az előzményeket halljuk: József megdöbbenését Mária áldott állapotán, majd azt, hogy az angyal megnyugtatja. A második elbeszéli Jézus születését: a császári parancstól kezdve a pásztorok megérkezéséig. A harmadik arról tudósít, hogy az idegenek is eljönnek Jézus imáadására: a három napkeleti bölcs, akiknek ajándékai egyaránt szólnak az Istennek és az embernek. A negyedik pedig a betlehemi gyermekgyilkosságot beszéli el, s hogy Jézus utána Názáretbe került.

Aki részt vesz a karácsonyi imaórákon, mindezt mélyebben és részletesebben átélheti. Megéri a fáradságot, hogy még teljesebb ünnepünk legyen.

